

Sinodski Vesnik

Sve što vredi znati o sinodi

Sadržaj

O svečanom otvaranju biskupijske sinode

Sinodski dekret

Biskupski dekret o otvaranju sinode

Tematski odbori sinode

Koordinaciona grupa sinode i članovi tematskih odbora sinode

Šta se dešava za vreme sinode?

Predviđeni program

Logo i moto sinode

Objašnjenje

Molitva sinode

Zvanična molitva biskupijske sinode

Razni programi

Svečano otvaranje Biskupijske Sinode

„Mnogo toga su doživeli ovi posvećeni zidovi, ređenje biskupa, posete visoko poštovanih i cenjenih gostiju, ali sada prvi put imaju priliku biti svedoci otvaranja Biskupijske Sinode” – ovim rečima je započeo svečani govor Dr. Ladislava Nemeta SVD, zrenjaninskog biskupa, u prepunoj zrenjaninskoj katedrali, 3. decembra 2017. godine, kada je nadpastir, na svečanoj svetoj misi objavio dekret o otvaranju prve Biskupijske Sinode. Jeste da je sinodski proces zvanično započeo ovom svetom misom 3. decembra i trajaće do 2020. godine, ali pripreme su započele već u maju mesecu, delovanjem i saradnjom Sinodske kancelarije i Koordinacionog odbora.

Vel. Bóvíz László (objavljeno u listu Családi Kör 7. decembra 2017)

Sinodski Ured

23001 Zrenjanin, Trg Slobode br. 8. Pf.: 98.
Telefon: +381 (023) 534-722 Fax: +381 (023) 528-625;
e-mail: synodus@tippnet.rs

Egyházmegyei Zsinat
2017–2020
Sinoda Biskupije

Dekret o otvaranju Biskupijske Sinode

Zahvaljujući se Bogu za duhovne plodove pastoralnog plana u prethodnih pet godina, i pripremajući se za 50. godišnjicu imenovanja prvog apostolskog administratora (22. prosinac 1971.), koji je rođen u Banatu, saslušajući svećeničko vijeće, i uzevši u obzir kanone Crkvenog Zakonika, (kan. 460–463), danas, 3. prosinca 2017 godine, na prvoj nedelji Došašća, otvaram prvu Biskupijsku Sinodu Zrenjaninske Biskupije, koji će se završiti sinodskim danima od 20. do 23. rujna 2020. godine.

Prvenstveni cilj Biskupijske Sinode je da se svi mi vjerski obnovimo, uronimo u Božju ljubav i da ojačamo u ljubavi prema bližnjemu. Cilj Sinode je da što više nas iz naše Biskupije, hraneći se evanđeoskom radošću, spremni za djelovanje, sa apostolom Petrom možemo uzviknuti: „DOBRO NAM JE OVDE” (Lk 9,33). Ovu težnju ispunjenu nadom, izražava i moto naše Biskupijske Sinode.

Biskupijska Sinoda je trogodišnji period ispunjena milošću, intenzivnim radom, koja će biti djelotvorna, ako se svi uključimo u njen rad. Ovo je sveto vrijeme zajedničke molitve, zajedničkog razmišljanja, razgovora. Ovo je i vrijeme traženje puteva ka Crkvi koja je više otvorena prema svima i stvara budućnost koja je više povezana sa Kristom!

Moto naše Sinode „*Dobro nam je ovdje*” – neka se ostvari i u našem životu!

Sa ljubavlju pozivam svu moju braću i sestre, od najmlađih do najstarijih, braću svećenike i redovnike, da se uključe u rad Sinode. Koordinacioni odbor sinode sam oformio i imenovao

7. travnja 2017. godine i zadužio sa vođenjem sinodskog procesa. Posle konsultacija sa njima, imenovao sam devet sinodskih tematskih odbora. Članove odbora sam imenovao i zadužio u Biskupijskoj okružnici listopada 2017.

Na osnovu 1., 2., 4., i 5., paragrafa kanona 463, Zakonika Katoličke Crkve, za članove Sinode imenujem generalnog vikara, biskupskog vikara, sudskog vikara, članove svećeničkog vijeća, kao i redovnike i laičke članove sinodskih odbora. Za pratiocce Sinode imenujem duhovnog pratioca i teološkog savjetnika i liturgijskog vodiča, koji će Sinodu pratiti u okviru svoje kompetencije i pomagati svojim stručnim iskustvom.

U vezi sinodskog procesa određujem, da tematski odbori sastave radna dokumenta do datuma određenog od koordinacionog odbora, koja će biti poslata župama, i tamo će župnici sa izabranim animatorima obraditi u krugu svojih vjernika. Neka se vodi zapisnik o razgovorima, koje do određenog datuma treba poslati u Sinodski Ured. Na osnovu pristiglih zapisnika, sinodski tematski odbori, do određenog datuma neka sastave sinodska dokumenta, koje će svaki član sinodskih odbora prije sinodskih dana pročitati i dati svoje mišljenje, pripreivši se sa ovim za sinodske sjednice, koja će biti u sklopu sinodskih dana.

Sa radošću ću primiti pastoralne smjernice, o kojima će se razgovarati na sinodskim sjednicama i koje će članovi odbora prihvatiti.

Povodom 50. godišnjice će ovi sinodski sporazumi biti temelj pastoralnog plana naše biskupije, koja će imati zadaću da formira i gradi budućnost koja se više temelji na Kristu. Biskupijsku Sinodu pratimo molitvama. U cijeloj

Biskupiji, na svakoj svetoj misi prije blagoslova, neka se izmoli sinodska molitva.

Od današnjega dana sve do završetka Sinode molimo milost Božju, neka nas Duh sveti učini posrednicima Božje ljubavi koja stvara i liječi, kako to iz dana u dan u Kristu spoznajemo.

*Božji blagoslov neka prati našu
Biskupijsku Sinodu!*

Zrenjanin, prva nedelja Došašća,
3. prosinac 2017.

Djel br. 500/2017

+ Ladislav biskup

Sinodski odbori

Koordinaciona grupa

Dr. Ladislav Nemet SVD biskup
Vel. Fiser János generalni vikar
Vel. Gyuris László biskupski vikar
Vel. Hajdu Sándor sudski vikar
Vel. Csipak Csaba direktor kancelarije
Vel. Bóvíz László ekonom
Vel. Pastyik Róbert župnik
Kovács Szöszill sekretarica Sinodskog Ureda
Halmai Tibor direktor Biskupijskog Caritasa

Tematski odbori

Tematski odbor „DECA I MLADI”

Predsednik: P. Kalapiš Stojan SDB
Sekretar: Mészáros Attila
Članovi: Vel. Tapolcsányi Emánuel,
P. Elias Ohoiledwarin SVD,
Kátity Enikő

Tematski odbor „PORODICA”

Predsednik: Mészáros István
Sekretar: Vel. Hajdu Sándor
Članovi: Halmai Ágnes,
Halmai Tibor

Tematski odbor „SVEČENICI I REDOVNICI”

Predsednik: Dr. Ladislav Nemet SVD
Sekretar: Szabó M. Cecília SSND
Članovi: Vel. Mellár József,
P. Sóti János SJ,
Vel. Szemerédi Pál

Tematski odbor „LAICI”

Predsednik: Molnár Rózsa
Sekretar: Mészáros Dóri
Članovi: Vel. Erős Mihály,
Vel. Gyuris László,
Oros József

Tematski odbor „GRUPE SA POSEBNIM POTREBAMA”

(periferija: siromašni, stari-, bolesnici-,
zavorenici):

Predsednik: Vel. Gyuris László
Sekretar: Halmai Tibor
Članovi: Vel. Bóvíz László,
P. Jelen Janez SDB,
Somorai Aranka

Tematski odbor „EKUMENIZAM”

Predsednik: Vel. Pastyik Róbert
Sekretar: Vel. Masa Tamás
Članovi: Micsik Béla,
Gasenberger Josip

Tematski odbor „DUŠEBRŽNIŠTVO NA MATERNJEM JEZIKU”

Predsednik: Vel. Csipak Csaba
Sekretar: Mergel Dalibor
Članovi: Savanović Erzsébet,
Milićević Marta,
Vel. Bogdán József

Tematski odbor „(VERSKA) ŠTAMPA I MEDIJI”

Predsednik: Kovács Szöszill
Sekretar: Filó Levente
Članovi: Nagy Erzsébet,
Gabona Ferenc,
Szatmári Mihály

Tematski odbor „MATERIJALNA DOBRA I STRUKTURE”

Predsednik: Dr. Ladislav Nemet SVD
Sekretar: Lébhaft Mária
Članovi: Vel. Bóvíz László,
Lőrincz József,
Gerdof Zsolti

Saradnici

Teološka savetnica
biskupijske sinode
Dr. Csizsár Klára
pastoralni teolog
Frankfurt am Main,
Nemačka

Duhovni pratilac
biskupijske sinode
Vel. Danku Balázs
župnik
Baia Mare,
Rumunija

Liturgijski referent
biskupijske sinode
Vel. Koncz Tibor
župnik
Kikinda,
Srbija

Dinamika biskupijske sinode

Biskupijska sinoda teče po planu prihvaćenom od koordinacionog odbora i traje od 3. decembra 2017. do 23. septembra 2020. Nakon što su tematski odbori izradili radna dokumenta Sinodski Ured će se pobrinuti da ovi dokumenti budu poslani župama. Župnici i župski animatori imaju zadatak da u svojim župama formiraju sinodske grupe u skladu sa potrebama i lokalnim okolnostima. Važno je da na svakoj župi deluje bar jedna sinodska grupa. Takođe u biskupijskim institucijama, u staračkom domu, u Caritasu, u internatima mogu se oformiti sinodske grupe. Sinodske grupe na župama imaju mesec dana

da dobijene radne dokumente pročitaju, obrade i da odgovore na pitanja, koje su u radnom dokumentu. Zaduženi su da vode zapisnik i posredstvom Sinodskog Ureda dostave tematskim odborima. Tematski odbori će na osnovu pristiglih zapisnika pripremiti predlog sinodskog dokumenta, koju će članovi sinode razmotriti između 20. i 23. septembra 2020. Rezultate sinodskih razmatranja će uručiti biskupu Zrenjaninske Biskupije. Župnik i izabrani animator pomažu delovanje sinodske grupe.

Suština biskupijske sinode je da se što više ljudi sa župa uključi u proces, da izrazi svoje mišljenje, razgovarajmo i napravimo plan za budućnost naše biskupije.

9 tema, 9 odbora, 9 radnih dokumenata – šalju se na župe, institucija i kod grupa

IZLAZAK CILJNIM GRUPAMA	RADNI DOKUMENT	ZAPISNIK SE VRAĆA DO
april 2018.	EVANGELIZACIJA	kraj maja 2018.
jun 2018.	DECA I MLADI	15. oktobar 2018.
oktobar 2018.	PORODICA	15. novembar 2018.
novembar 2018.	SVEĆENICI I REDOVNICI	15. decembar 2018.
januar 2019.	LAICI	15. mart 2019.
april 2019.	GRUPE SA POSEBNIM POTREBAMA	30. maj 2019.
jun 2019.	EKUMENIZAM	15. oktobar 2019.
oktobar 2019.	DUŠEBRIŽNIŠTVO NA MATERNJEM JEZIKU I ŠTAMPA	15. decembar 2019.
januar 2020.	MATERIJALNA DOBRA I STRUKTURE	30. mart 2020.

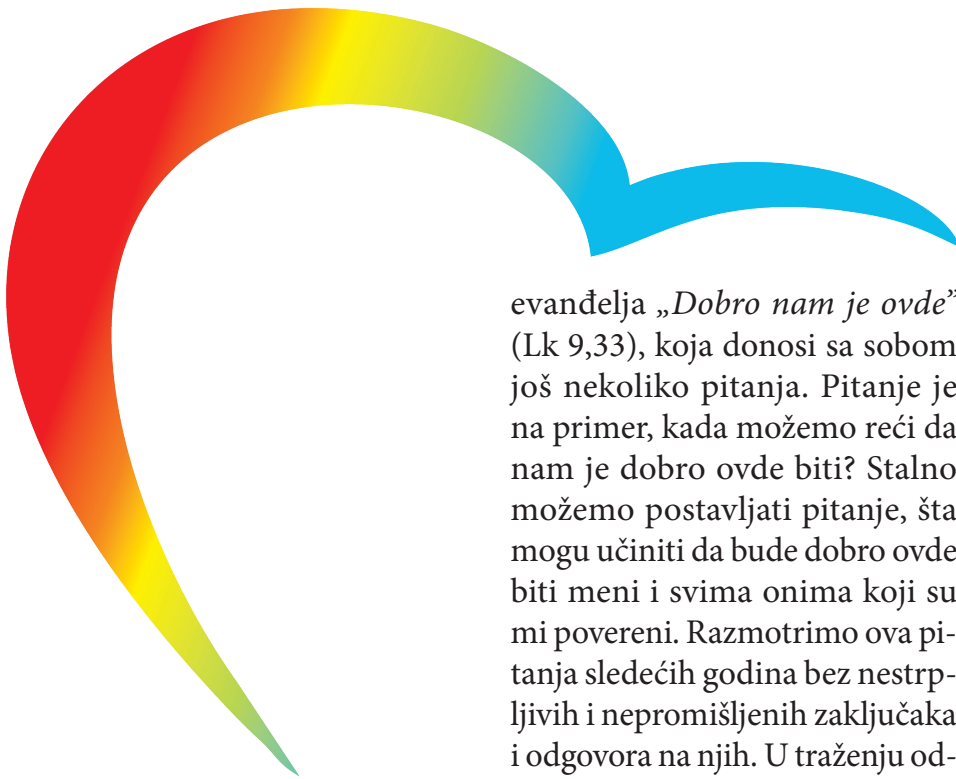
Moto, logo, cilj i proces biskupijske sinode

Dr. Ladislav Nemet, zrenjaninski biskup, držeći u vidu kanone Zakonika Katolička Crkve (CIC 461–466) koja se odnose na biskupijsku sinodu, sa okružnicom u septembru 2016. je na-

Dr. Klára Csiszár, pastoralni teolog, teološki savjetnik biskupijske sinode javio prvu sinodu Zrenjaninske Biskupije.

Sinodski proces započinje 3. decembra 2017, i završiće se sa sinodskim danima u septembru 2020. Glavni cilj Biskupijske

Sinode je da župske zajednice, duhovni pokreti, mladi, stari, svećenici, redovnici okusivši Božju ljubav i oni sami posvedoče o tome u Banatu. Sinodski proces je vreme milosti, traženje puta,

Jó nekünk itt!
Dobro nam je ovde!
Lk 9,33

razdoblje gledanja u Boga i jedan u drugoga. Ako se više nas uključi u ovo traženje puta, smer će biti sigurniji. Zato je bitno, da se aktivno uključimo u rad sinodálnih grupa koja će se oformiti širom naše Biskupije u proleće 2018 godine.

Gospodin biskup je zadužio takozvani koordinacioni odbor sa izvršenjem sinodskog procesa. Njihov rad će pratiti jedan teološki savetnik i jedan duhovni pratilac. Odbor je počeo sa radom već u maju mesecu. Kao prvo, izabrali smo moto sinode, jednu rečenicu iz Svetog Pisma, koja pred nama banaćanima stoji kao vizija, zvezda saputnica, da bi nas u sinodskom procesu motivisao, i sa vremena na vreme pokazivala smer kretanja, i možda ponekad i kritikovala. Izabrali smo rečenicu iz Lukinog

evanđelja „Dobro nam je ovde” (Lk 9,33), koja donosi sa sobom još nekoliko pitanja. Pitanje je na primer, kada možemo reći da nam je dobro ovde biti? Stalno možemo postavljati pitanje, šta mogu učiniti da bude dobro ovde biti meni i svima onima koji su mi povereni. Razmotrimo ova pitanja sledećih godina bez nestrpljivih i nepromišljenih zaključaka i odgovora na njih. U traženju odgovora može nam biti na pomoći ceo odlomak iz Svetog Pisma kada su apostoli imali udela okusiti Isusovu blizinu i njegovo Božanstvo. To je doživljaj susreta sa Bogom, sa njegovom ljubavlju, koja nas želi promeniti, formirati. Jedan ovakav doživljaj daje nam novi zalet i donosi dobre plodove. Može postati stvarnošću ako se ovaj doživljaj utjelovi u ljubavi prema bližnjemu, kako se to dogodilo sa Isusom Kristom, u utjelovljenju.

Ovu promenu, koja se odvija u ljubavi, želi izraziti logo Biskupijske Sinode. Jedno srce, koje je otvoreno. Prihvata i uvek je usmeren prema drugima. Ovo je srce, u kojemu se mogu ostvariti susreti, pokazuje mesto posmatranje Boga, i govori da ako se ostvarilo uranjavanje u Božju ljubav, njegov vidljivi znak je pojava ljubavi prema bližnjemu. Ovo je dvostruka dinamika Kristove ljubavi. Naime, ako ljubimo Boga, naše je srce otvoreno i prema dru-

gom čovjeku. Nisu slučajne ni boje duge. Znak saveza je *duga*. Izraz Božje ljubavi koja se ispunila u Isusu Kristu, i po vjeri u njega iz dana u dan se ispunjuje, i konkretno se pokazuje u ljubavi prema bližnjemu. Ova ispunjena i neopoziva Božanska ljubav je stalan događaj, koji poziva iz smrti u život, kao što to svakoga dana u svetoj misi proslavljamo. Ova ljubav ispunjuje i pretvara sve. Boja duge označava ljubav Božju, ali ne samo to. Ove boje simboliziraju i granice naše Biskupije. Pokazavši, da mi ovde, na geografski ograničenom mestu pokušavamo okusiti i proslediti Božju ljubav. *Plava* boja označava granice naše biskupije koje čine dve reke Dunav i Tisa. *Žuta* boja označava rumunsku granicu, *zelena* mađarsku granicu, a *crvena* boja označava Božansku ljubav koja obuhvata sve i vodi životu. Boje koje označavaju geografske granice usmeravaju nas prema izazovima, koje za vreme sinodskih procesa želimo istražiti i bolje razumeti. Ove granice nam govore i o našim osobnim granicama, koja nas sprečavaju u ljubavi, pokazuju nam naše strahove, koja nam otežavaju život. I ove sve ispunjuje i menja Božanska ljubav.

Ako bolje pogledamo logo sinode, videćemo, da srce proizlazi iz reči „*ovde*”. Ovo nije slučajno. Pokazuje nam na to da ćemo sledećih godina na poseban način obratiti pažnju na sve ono što pripada našoj neposrednoj sredini, našem identitetu, mom osobnom životu, mojim strahovima, i sve ovo činimo sa otvorenošću na dvostruku dinamiku već pomenu-te ljubavi.

Nastavak na 8. stranici

Koordinacioni odbor je izabrao 10 tema, sa kojima ćemo se na poseban način baviti sledećih godina. Izradu sinodskih tema gospodin biskup poverio je tematskim odborima. Na prvome mestu ćemo razgovarati o evangelizaciji. Kako se ostvaruje *evangelizacija* kod nas u Banatu? Kako stojimo sa različitim formama bogoštovlja, sa karitativnim delovanjem, i sa svedočenjem? Šta se događa u radu posvećenom deci i mladima, obiteljima? Što se događa u životima *svećenika i redovnika*? Kakva je funkcija

laika? Šta je sa grupama sa *posebnim potrebama* (stari, bolesni, siromašni, zatočeni). Razmotrićemo i to kako stojimo sa *ekumenizmom*, šta su njegovi izazovi? Šta je zadatak *pastoralnog rada na maternjem jeziku*, kako možemo opisati delovanje crkvene medije. Na kraju ćemo razgovarati o tome, šta trebamo učiniti sa *materijalnim dobrima i strukturalima* koje posedujemo, da crkveno delovanje ovde u Banatu bude savremenije i efikasnije.

Sušтина sinode jest, da svaki vernik može izraziti svoje mišlje-

nje o određenoj temi. Ovo će omogućiti sinodske grupe, koje će se oformiti i delovati u svakoj župi i svakoj našoj instituciji. Pristigla mišljenja će pregledati odbori koji su zaduženi za tu tematiku i uklopiti u krajnji radni dokument, koje će na kraju sinodskih procesa, od gospodina biskupa imenovani članovi sinoda, razmotriti i izglasati, i kao predlog sinodskog dokumenta uručiti natpastiru biskupije. Nakon ovoga, gospodin biskup će razmotriti i odlučiti, kako će rezultate sinode u godinama nakon sinode ostvariti.

Sinodska molitva

Večni Oče,

blagoslivljam Te, slavim Te, jer si me iz ljubavi stvorio. U sakramentu krštenja prihvatio si me za svoje dete. Brižnom rukom vodiš me na mom životnom putu. Tvoje milosrđe i Tvoja milost uvek me iznova podižu. Uprkos svakom mom padu, spoticanju i izdaji Ti se brineš o meni i ljubav Tvoja me iz dana u dan nanovo stvara. Sada me s ljubavlju pozivaš, da se aktivno uključim u Sinodu naše mesne Crkve. Dopusti mi da budem sredstvo tvoje stvaralačke ljubavi u procesu ove sinode.

Spasitelju Isuse Kriste,

blagoslivljam Te, slavim Te, jer si se utelovio da mi pokažeš ozdravljujuću moć božanske ljubavi. Živeći među nama okupio si učenike oko sebe, koji su živeli s Tobom i sledili Te. Po krštenju pozvao si me, da kao član Tvoje Crkve budem Tvoj učenik i sledbenik. Iz dana u dan ti mi nudiš svoje prijateljstvo i svoju bliskost. Svojim Telom, Krvlju i životvornim Rečima Ti me neprestano hraniš i ozdravljaš moje rane. Dopusti mi da budem svojim bližnjima sredstvo Tvoje okrepljujuće ljubavi.

Duše Sveti, Životvorče,

blagoslivljam Te, slavim Te, jer Ti deluješ u meni i u stvorenom svetu. Ti si Duša Crkve. Svrni svoj pogled na mene i na sve članove naše biskupije. Vodi nas, kako bi naša prva Biskupijska Sinoda mogla prepoznati izazove, otkrila snage i ukazala na slabosti naše zajednice. Pokaži nam put, i daruj nam snagu da ostvarimo sve ono, što uz Tvoju pomoć smatramo za dobro. Dopusti nam da budemo oruđe tvoje obnavljajuće ljubavi na ovom našem banatskom tlu.

Devic Marijo, Majko Crkve!

Kao što si se zajedno molila sa apostolima nakon uzašašća Svoga Sina, tako ostani i sa nama na ovom našem sinodalnom putu. Moli sa nama i zagovaraj nas da u svemu sledimo volju Tvoga Sina.

Amen.

Ovu molitvu molimo na svakoj sv. Misi za vreme trajanja Sinode

Važna dešavanja

7. APRIL 2018.

OD 10 DO 15 ČASOVA

Obuka i prvi susret župskih animatora.

Mesto: Hotel Vojvodina, Zrenjanin

Obuku predvode:

Csiszár Klára

(Frankfurt am Main, Nemačka)

Danku Balázs

(Baia Mare, Rumunija)

Obuku plaća Biskupija, prijave vrše samo lokalni župnici u Sinodskom uredu do 1. marta.

TOKOM APRILA 2018. GODINE

Župe će dobiti prvi radni dokument, čija je tema evangelizacija. *Sinodske grupe na župama će razmotriti dokument.* Rok za dostavu zapisnika je kraj maja 2018.